

מחוך סדרת הספ

עלון כל המועדים

הלכות והליכות בענין

גליון פ"ה

ברכת שהחיינו על פרי חדש, ומנהג אכילת פירות בט"ו בשבט

ברכת שהחיינו הוא בין אוכל מפירות האדמה ובין אוכל מפירות האילן (בה"ל רכה א ד"ה פרי).

ומיהו בפירות האדמה מברכים ברכת שהחיינו רק על פירות חשובים בלבד כגון אבטיח ומילון, והטעם: משום שיש עונה שניכרת בהם חידושם וגם א"א לטעות שמא הם מהנידול של שנה שעברה והם גם פירות חשובים ואינם כשאר ירקות לכן מברך שהחיינו (הגרשו"א הובא בעלהו לא יבול עמוד קבב).

שהחיינו על ירקות

אין מברכים ברכת שהחיינו על הירקות, (רמ"א בהגה"ה שו"ע רכה ו) הטעם: לפי שעומד כל השנה בקרקע (שו"ע רכה ו) ומבאר המשנ"ב (שם ס"ק יח) שיש ירק שדרכו לעמוד כל השנה בקרקע וברכת שהחיינו אינה אלא מזמן לזמן, ואע"פ שאינו מצוי בכל השנה [שנמצאים בכל השנה] משום דאין להלק בין ירק לירק אין מברכים על כולם (משנ"ב שם ס"ק יח).

ביאור אחר עומד כל השנה: הכוונה שמטמינים אותן בקרקע בבור ועומד כל ימות השנה ואינו ניכר בין מה שגדל בשנה זו למה שגדל בשנה שעברה משא"כ בפירות אע"פ שמטמינים אותם הוי מיעוטא דמיעוטא ולא חוששים להם (משנ"ב רכה ס"ק יח בשם מג"א).

טעם אחר שאין מברכים על ירקות: משום שאין שמחה בהתחדשותם (סדר ברכת הנהנין פרק יא טו, ובקיצו"ע סימן נט סעיף יז).

זמן הברכה

שעת הראייה: מעיקר הדין מברך שהחיינו כשרואהו ביד חברו או על האילן (רמב"ם ברכות י ה ה ב, שו"ע רכה ג) מנהג העולם: ונהגו שלא לברך עד שעת אכילה (שו"ע שם) ובגמרא הפרי וטוב למאכל (שו"ע רכה ג ז).

גמר פרי וכשטוב למאכל: (שו"ע רכה ג ז) אין מברכים שהחיינו אלא על פרי שנגמר גידולו והוא ראוי וטוב לאכילה, אך אם הוא עוד קצת ומר במקצת אין מברכים (שו"ע רכה ז משנ"ב ס"ק יב יט).

פירות הדר ירוקים בתחילת העונה אף שהם מקצת מוציאים ואינם מתוקים דיים אפשר לברך עליהם שהחיינו, והטעם: כיון שהם ראויים לאכילה (לקנות חכמה שהחיינו עמוד 2, וזאת הברכה פרק יח ד).

"רבי חזקיה ר' כהן בשם רב עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל שראה עיניו ולא אכל ר' לעזר חשש להדא שמועתא ומצמיח ליה פריטין ואכיל בהון מכל מילה חדא בשתא" (ירושלמי סוף קידושין).

ברכת שהחיינו האוכל פרי חדש צריך לשבח את הקב"ה ולברך על הפרי ברכת שהחיינו בנוסף לברכת הפרי (שו"ע רכה ג).

מצווה לאכול מעט מכל מין חדש בשנה, והטעם: כדי להראות שחביבה עליו בריאתו של הקב"ה (משנ"ב רכה ס"ק יט בשם הירושלמי קידושין פרק ד). טעם אחר: כדי להרבות בברכות (א"ר רכה ו בשם התשב"ץ קמן ס' שכ), ברכות הכוונה לברכת שהחיינו (קרבן העדה על הירושלמי שם).

חיוב ברכת שהחיינו: ברכה זו היא רשות ואינה חובה.

ביאור רשות המשנ"ב מבאר (רכה ס"ק ט) דהיינו שאם לא מברך לא נענש ומ"מ ראוי להזהר שלא לבטלה, והטעם דהוי רשות: כיון שעיקרו נתקן על דבר הבא מזמן לזמן כמועדים וכד' (משנ"ב רכג ס"ק ז). בביאור הלכה (רי"ט ד ד"ה ואין זה) כתב שאין הכוונה רשות גמור אלא דלא חובה כל כך אבל מצווה לברך יש בזה.

ביאור אחר דברכה זו רשות: דהיינו שאין חובה לחזור אחר פרי חדש כדי לברך ברכת שהחיינו ומ"מ הרוצה לאוכלו חייב לברך (האשכול ח"א ברכות הודאה, היד"א שיעור ברכה אות ב בשם רבינו הננאל בר שמואל).

כתב הערוך השולחן (רכה ה) ונ"ל דכל מיני ברכות שהחיינו הבאים מזמן לזמן כמו בחנוכה ובפורים הוי חובה ושאר ברכות שהחיינו הם רשות ולכן הרבה מקילים בזה ומיהו בפירות חדשים קיבלוה כחובה וכולם נזהרים בזה.

וכן כתב בשו"ת כתב סופר (או"ח סימן כה) עכשיו שנהגו לברך שהחיינו על פרי חדש כבר קבלנו עלינו חובה לברך שהחיינו גם למ"ד שהוא רשות.

על מה מברכים

מברכים על פרי המתחדש בכל שנה, אבל פרי שאינו מתחדש בכל שנה דהיינו שגם בימות החורף אין משתנה מראהו כגון אתרוג אין הנאה בגידולו ואין מברכים עליו שהחיינו (שו"ע רכה ו, משנ"ב שם ס"ק מז).

מקור הדין [לברך שהחיינו על הראיה] מהגמרא (עירובין מ, ב) "כי אתאי בי רב יהודה אמר אנא אקרא חדתא נמי אמינא זמן" פירש רש"י כשאני רואה דלעת חדשה משנה לשנה אמינא זמן [מברך שהחיינו].

הטעם שתקנו לברך בשעת ראייה: משום שעיקר הברכה נתקנה על שמחת הלב ועיקר השמחה היא בראיית הפרי (משנ"ב רכה ס"ק י).

מנהג העולם לברך בשעת אכילה

הטעם: לפי שעיקר ברכת שהחיינו היא מפני השמחה, ובדורות ראשונים שהיו תמימי דרך ושמחו בראיית פרי חדש ונתנו ליבם בהודיה לקב"ה לכן היו יכולים לברך על ראייה, משא"כ אנו שאין השמחה ניכרת אלא בשעת הנאת הגוף דהיינו שעת האכילה לכן מברכים בשעת האכילה (ערוה"ש רכו ז).

טעם אחר: כשם שמברכים ברכת שהחיינו על עשיית לולב בשעת נטילת לולב, ועל עשיית סוכה בשעת קידוש, גם על פרי מברכים בשעת אכילה (רא"ש עירובין פרק ג סימן ג, קרבן נתנאל שם אות ט).

טעם אחר: לפי שרצו לקבוע זמן קבוע, דבראייה לפעמים אדם רואה ולא שם ליבו לדבר משא"כ בשעת האכילה (לבוש רכה ג, יד אפרים על המג"א רכה ס"ק ז). **יש שכתבו בדומה:** דפעמים רואה ואינו מוכן לברכה (רדב"ז ח"א ס"פ רצו).

טעם אחר: כיון שצריך לברך בגמר הפרי (כמבואר בשו"ע רכה יט) ואין אנו בקיאים מתי נשלם גידול הפרי ובשעת אכילה אז נתברר שנגמר גידולו וראוי למאכל (ערוה"ש רכה ז).

טעם אחר: כיון שיש אנשים שאין להם שמחה בראיית הפרי אלא בשעת אכילתו ולכן נהגו שכל האנשים יברכו בשעת האכילה ולא חילקו ביניהם (מהצית השקל בביאור דברי המג"א רכה ז, משנ"ב רכה ס"ק י).

טעם אחר: משום חשיבות הברכה להמתין עד שעת האכילה כיון שיכול להנות גם בשעת האכילה וכמו שמצאנו בברכת הלכנה שיכול להנות עד שיהנו לאורה (אגרו"מ ח"ג לב).

צורת הברכה

יש אומרים: שיש להקדים ברכת הפרי לברכת שהחיינו (באר היטב רכה ו בשם הלכות קמנות ח"א סימן רלו, ערוה"ש שם ה, דרך החיים, וכן נהג החו"א אורחות רבינו ח"א בהוספות עמוד יב, עיין משנ"ב רכה ס"ק יא).

והטעם: משום שתדיר [ברכת הפרי] ושאינו תדיר [ברכת שהחיינו] תדיר קודם (ערוה"ש רכה א). וכמו שמצאנו בלולב ובחנוכה שמברכים תחילה ברכת המצוות ואח"כ שהחיינו (שו"ת הלכות קמנות ח"א רלו).

יש אומרים: שיש להקדים ברכת שהחיינו לברכת הפרי (בעל העיטור בסדר ברכת הנהנין שלו פרק יא אות יב, פמ"ג א"א רכה אות ז, משנ"ב רכה ס"ק יא בשם הפרי מגדים). **והטעם:** כיון שלא אמירנן תדיר קודם אלא כשהחיוב של שניהם בא ביחד, אבל החיוב של ברכת שהחיינו חל כבר משעת הראייה אלא שנוהגים לברך בשעת האכילה, וברכת

הפירות חיובו רק בשעת האכילה (פרמ"ג א"א רכה ז, ערוה"ש רכה א).

טעם אחר: משום שבכל ברכות הנהנין צריך שלא יהיה הפסק בין הברכה לאכילה (שעה"צ רכה יב) ומסיים הערוך השולחן (שם) וכך אני נוהג, **יש שכתבו בלשון אחרת:** לפי שברכת שהחיינו היא רשות ויש לחוש להפסק.

והטעם שלא חוששים להפסק בין הברכה לאכילה

מכיון שכבר פשט המנהג בכל תפוצות ישראל לברך ברכת שהחיינו על האכילה וקיבלנו עלינו כחובה לא הוי הפסק (שו"ת אבני נזר או"ח סימן תג, קצות השולחן סימן סג בדי השולחן ס"ק ה).

יש שכתבו לחלק אם עדיין לא ראה את הפרי [כיון שיש מצריכים לברך בראייתו] אז יברך תחילה ברכת שהחיינו כיון שהולך גם על הראייה, אבל אם ראה כבר את הפרי יברך קודם ברכת הפרי (אי"א מכומטשאטש, לבוש מרדכי מהדורת סימן מו).

שיעור האכילה

ברכת שהחיינו אינה צריכה שיעור: ואפשר לברך גם על חצי פרי (כה"ח רכה ס"ק לב) וכן הטועם פרי ואינו אוכל ממנו הרבה מברך שהחיינו (כה"ל שם א ד"ה פרי חדש), **והטעם:** משום שברכת שהחיינו היא על שמחת הלב שרואה שנגמר הפרי (משנ"ב רכה ס"ק יח, ביאור הלכה רכה ג ד"ה פרי), **ולכתחילה:** יש לברך על אכילה ממש (שו"ת כתב סופר כה עיין א"א בוטאאטש).

יש אומרים: שיש לברך על אכילה של כזית שהיא אכילה חשובה שיש בה הנאה (שו"ת תשובות והנהגות חלק ב סימן רעב).

מי שאינו שמח באכילת הפרי בברכת שהחיינו

יש אומרים כיון שברכת שהחיינו היא ברכת הרשות והיא על השמחה שאדם שמח שזוכה שאוכל מפירות חדשים לכן אם אינו שמח אינו מברך (שו"ת שבט הלוי חלק ד ס' כה, שו"ת משנה הלכות חלק ו סימן מג שו"ת משנת שכיר יח בשם הרב נפתלי מראפשיץ). **ראייה לדבר:** כדמצאנו לגבי כלים חדשים שעשיר לא מברך עליהם שהחיינו כיון שאינו שמח בהם (משנ"ב רכג ס"ק יג) לכאורה ה"ה הכא שהברכה היא על השמחה.

יש אומרים: שמברך אף שאינו שמח כיון שכך קבעו חז"ל מסתמא יש לו שמחה אף שאינו מרגיש בכך (הגר"ש"א לקנות חכמה שהחיינו עמוד 1 והגר"ח"ק וזאת הברכה עמוד 158 א).

טעם אחר: כיון שהברכה אינה על הפרי אלא על העונה החדשה ומברכים על הפרי כיון שהפרי מסמל את העונה החדשה ולכן אף שאינו שמח באכילת פרי חדש מברך (שו"ת תורה לשמה סימן ז, עיין ערוה"ש סוכה מו, א).

ברכת שהחיינו בשבת

יש מדקדקים לאכול את הפירות החדשים בשבת ואז מברכים עליהם שהחיינו, והטעם: משום עונג שבת (לקט יושר עמוד מג שכך נהג בעל תרומת הדשן).

ברכת שהחיינו על פירות שקנה מכספו

יש אומרים שיותר ראוי לברך על פרי שקנה בדמים מאשר לברך על פרי שקיבל במתנה, והטעם: על פי הוזהר (פרשת תרומה דף קכת ע"א) שהפליג במעלת המקיים מצווה כממונו דווקא משום חיוב מצווה.

אכל פרי ולא בירך באכילה ראשונה

שוב אינו מברך כשחוזר ואוכלו (משנ"ב רכה ס"ק יג). ומיהו יש לו להדר אחר פרי חדש אחר לברך עליו ברכת שהחיינו ויכוין לפטור גם על מה שאכל (שו"ת מהר"ם שיק או"ח סימן פט).

לא סיים האכילה ונזכר שלא בירך שהחיינו: רשאי לברך שהחיינו ולהמשיך לאוכלו (ברכת הבית שער כד ז). והטעם: כי השמחה עדיין נמשכת כל זמן האכילה (ברכת הבית שם).

מונחים לפנינו כמה מינים שמחויבים בהחיינו

יפטור את כולם בברכת שהחיינו אחת (משנ"ב רכה ס"ק יד, שעה"צ שם טו באר היטב שם יב, אגרו"מ ח"א פז).

והטעם: כיון שברכת שהחיינו נתקנה על הראיה (עין שו"ע ריש רכה ס"ק ג) ועכשיו כשמונחים לפנינו כמה מינים שהוא רואה אותם יפטור את כולם בברכה אחת (וכ"כ הכה"ח רכה יח).

טעם אחר: משום שהשמחה אחת היא על כך שהקב"ה החייהו והגיעו לזמן פירות חדשים דברכת שהחיינו אינה על פרי מסוים אלא על הגעת זמן חידוש הפירות ונפטור בברכה אחת (שו"ת אז נדברו חלק יג סימן ז). [ושהחיינו על מצווה ופרי אומר בנפרד ורק ב"ה מספק מברך ברכה אחת].

ברכת שהחיינו על פירות מורכבים

יש אומרים: שאין לברך שהחיינו על פרי המורכב מין בשאינו מינו, והטעם: לפי שתחילתו נעשה כנגד מצות הבורא (ביאור הלכה רכה ד"ה פרי) ואיך יאמר שהחיינו לראות דבר שכזה.

ומטעם זה יש הנוהגים שלא לברך שהחיינו על תפוזים ועל יתר פירות הדר מאחר שהם מורכבים (וזאת הברכה עמוד 163 שכך מנהג בגדר).

יש אומרים: שיכולים לברך שהחיינו אף על פירות מורכבים, והטעם: כשם שמברכים ברכה על אכילתו כך מברכים על ראייתו שהיא ברכת שהחיינו (שו"ת שאילת יעב"ץ ח"א סג עיין שם ראיותי, הגר"ח"ק בספרו שו"ת הלכות).

עצה לדבר: יש שיעצו לפטור את הפרי המורכב בפרי חדש אחר (אנ"מ ח"ב נח מנח"ח"ג כה).

למעשה: יש אומרים שאין לברך רק על הפרי המקורי שהורכב נגד רצון הבורא, אך אם לקחו גרעין מהאילן המורכב ונטעו במקום אחר מברך על פירות האילן האחר ברכת שהחיינו, ומסתבר שהיום הפירות שמגיעים מהעץ אינם מהעץ הראשון שנעשתה בו הרכבה ומותר לברך (הגרשו"א הליכות שלמה ח"א כג אות יח ו, שו"ת אור לציון ח"ב פרק יד אות מה).

טעמים נוספים להתיר לברך על פירות הדר אע"פ שבאו על ידי הרכבה כיון שהם מורכבים בספק מינם מותר לקיימם (יב"א ח"ה יט). טעם אחר: כיון שאין ההרכבה משפיעה על מראה או טעם הפירות ניתן לברך (הגרשו"א זאת הברכה עמוד 164 בהערה).

פירות מזנים שונים

פירות ששונים במראם בשמם ובטעמם אף שהם מאותה קבוצת פירות כגון בפירות הדר, קלמנטינה, ותפוז, אינם נחשבים לפרי אחד וצריך לברך שהחיינו על כל פרי בנפרד (אורחות רבינו בהוספה בשם החו"א, הגרשו"א ח"ג פרק כג יט, אור לציון פרק יד סימן מו ברכת השיר והשבח מע' ב).

שהחיינו על גרעינים

אין מברכים ברכת שהחיינו על גרעיני פרי חדש אע"פ שהוא מתוק (כגון גרעין משמש) (עקרי הד"ט סימן י אות נד בשם החיד"א בשו"ת יוסף אומ"ן סימן כד) לפי שלא נתקן ברכת שהחיינו אלא על פרי חדש ואילו גרעין אינו בגדר פרי שהרי אין אנו מברכים עליו בורא פרי העץ על כרחך שאינו נקרא פרי (חיד"א שם).

טעם אחר: משום שאינם עיקר הפרי ולא נטעו אדעתא דהכי ואף שלא אכל עדיין הפרי אין מברך על הגרעינים (ברכת הבית שער כד אות כה, כה"ח רכה לב).

על הגרעינים שמברכים עליהם כברכת הפרי מברכים גם שהחיינו (קצות השולחן ס"ג ס"ק ד, לשיטת שו"ע הרב שמברכים על גרעינים העץ).
ודבר פשוט שאם כבר בירך ברכת שהחיינו על הפרי שלא יברך שוב על הגרעין.

נשים בברכת שהחיינו

גם נשים מברכות ברכת שהחיינו, והטעם: לפי שגם עליהן יש את החובה להודות לה' (לבוש רכה). ואין זה בגדר שהזמן גרמא משום שאין מניעת הברכה מכוח הזמן אלא מחמת שלא היה בעולם (הכמת שלמה תכו).

אבל בברכת שהחיינו

אבל יכול לברך שהחיינו על פרי חדש בשבעת ימי אבלו (משנ"ב תקנא ס"ק צח שד"ח אבלות אות עט).

לב המועדים "פורים וחודש אדר"

ניתן להשיג בבתי כנסיות
ובבית המחבר ראב"ד 5 אלעד
ובמספר 052-7668608

מנהג אכילת פירות בט"ו בשבט (משניב קלא ס"ק לא)

"ונוהגים אשכנזים להרבות בו במיני פירות של אילנות (מג"א קלא טז בשם ספר תיקון יששכר דף ס"ג כה) ובכה"ח (קלא אות ז) כתב וכן יש נוהגין בספרד".

בשבט מוסר (פרק טז) כתב איתא בצואת ר' אליעזר הגדול בני הוי זהיר לברך על פירות האילן בט"ו בשבט שמנהג ותיקין הוא.

הטעם באכילת פירות: לכבוד שמו של יום (מגן אברהם קלא טז).

טעם אחר: כדי לתת שבת והודיה להשי"ת שמחדש הפירות משנה לשנה כדי ליהנות מהם בני אדם (ערוה"ש רכה ה).

רמז לדבר: על פי הפסוק (תהילים קכב ד) "שבטי י"ה עדות לישראל להודות לשם ה'" כלומר י"ה שבט דהינו ט"ו בשבט נועד לישראל להודות להשי"ת בברכות וכל ברכה טעונה אמן לאחריה (תולדות יצחק, בשבלי המנהג ט"ו בשבט).

טעם אחר: כיון שהוא ראש השנה לאילנות, לכן נוהגים להביא מיני פירות לברך עליהם כדי שיתברכו גידולי האילנות (סידור יעב"ץ ח"ב לחודש שבט אות טו ז), **יש שכתבו בדומה** כי על ידי אכילת הפירות יזכרו שהוא ר"ה ויתפללו שיתברכו פירות האילן וכשם שמעמידים אילנות בבתי הכנסת בעצרת שהוא יום הדין לאילנות כדי לזכור להתפלל

עליהם כ"כ בט"ו בשבט (אדני פז סימן קלא).

טעם אחר: כדי לזכור את דיני מעשרות ערלה ונטע רבעי התלויים ביום זה (כנסת יחזקאל). **טעם אחר:** כדי להדגיש את חביבות הארץ ומצוותיה (שם).

טעם אחר: לפי שעל פי רוב חל ט"ו בשבט בפרשת בשלח המסתיימת במחית עמלק, ומ"ו בשבט בשנה פשוטה הוא ל' יום קודם פורים, לרמז שמיום שנחרב בית המקדש וניטלה הטהרה ניטל ג"כ הטעם והריח והשומן שבפירות, וכשיעבור רוח הטומאה מן הארץ ויתגלה הטהרה ממילא יחזרו הטעם והריח בפירות כמו שהיה (ספר מטעמים החדש בשם ספר תורת אמת).

טעם אחר: כידוע שעל ידי שאדם נהנה ממה שברא הקב"ה בעולמו ומשבת ומקלם להשי"ת יגיע מזה נחת להשי"ת, כדכתיב (משלי טז ד) "כל פעל ה' למענהו", היינו כדי לשבח ולקלסו, ולכן בט"ו בשבט שבו ניתן מחדש השרף באילנות, וגידול הפרי שהוא ג"כ לצרכי האדם, אך בכל זאת אין הדבר בהכרח שכל אדם יאכל מפרי העץ ביום הזה, לכן מנהג ישראל לאכול פירות ביום זה לשבח ולקלם להשי"ת על העבר, דהיינו על הפירות שגדלו אשתקד, ובכוח זה יתחדש הכוח והשרף באילנות שיוציאו את פירות בטוב מעט ויגדלו פירות טובים לצרכי

מנין הפירות לאכילה

שבעת המינים: יש שהקפידו לאכול דווקא משבעת המינים הכתובים בפסוק (דברים ח ז-ח) שנתברכה בהם ארץ ישראל (מועד לכל חי סימן ל ח, כה"ח קלא כו, ספר אילנות השדה מנהגי ט"ו בשבט).

י"ג מינים: יש שנהגו לאכול י"ג מינים כמנין "אחד" (כך נהג בעל ישמח משה קובץ כרם שלמה שנה יא קונטרס ד עמוד מד, ספר החכמה מעין עמוד ק).

ט"ו מינים: יש שנהגו לאכול עד ט"ו מיני פירות ובפרט מפירות משבעת המינים שהשתכחה בהם א"י, **והטעם:** כנגד ט"ו שיר המעלות שבתהלים שאמרם דוד (ספר דרכי יוסף צבי ומועד לכל חי סימן ל, מבקשי תורה עמוד ו). **טעם אחר:** כדי לכיין מספר המינים למספר ט"ו בשבט (ישמח משה).

ט"ז מינים: יש שכתבו בשם האר"י לאכול ט"ז מיני פירות (ספר עטרת ישועה ח"ד לשובבים ר"ח שבט ד"ה או"ל).

יש שנהגו להדר ולאכול מכל מיני הפירות הנמצאים בשוק, והוא על פי הירושלמי סוף קידושין (פרק ד הלכה יב) "רבי חזקיה ר' כהן בשם רב עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל שראה עיניו ולא אכל ר' לעזר השש להדא שמועתא ומצמיח ליה פריטין ואכיל בהון מכל מילה חדא בשתא" ואולי בגלל זה קבעו לאכול כל מיני פירות בט"ו בשבט (גיליון מים חיים 254), **טעם אחר:** להביבות היום (מקור חיים קיצור הלכות תרפד).

זמן אכילת הפירות בלילה או ביום

יש אומרים שיש לאכול בלילה (וכ"כ באלף המגן הנדפס במטה אפרים סי' תר"ס קו"א ס"ק ו בשם א"א בשם ספר יל"ל, מועד לכל חי סימן ל אות ז), **והטעם:** כדרך שאוכלים את הסימנים בלילה ראש השנה ה"ה יש לאכול בלילה התקדש חג ראש השנה לאילנות ולדעת מהר"ם מרוטנבורג (בתשובה סימן ה) שווים הם להדרדי, שסימנא מילתא למען ימתקו מגדים את תנובתם בכח הברכה שמברכים עליהם (וילקט יוסף שנה ט"ו קונטרס י טו).

יש אומרים: שיש לאכול ביום, **והטעם:** כיון שענין ר"ה לאילנות הוא ביום כי שרף הפירות בא מכת השמש (שבת מיהודה להרה"ק רבי אברהם איגר מלובלין ט"ו בשבט סעודת ליל שבת תרסח ד"ה נסתפקנו שנסתפק בענין זה). **טעם אחר:** כיון שיש שנוהגים לומר ט"ו שיר המעלות (עיין מועד לכל חי סימן ל) ואין זמן תהילים בלילה (שבט מיהודה שם).

אכילת חרובים: יש נוהגים לאכול חרובים ביום זה, **והטעם:** לפי שהוא נזכר בגמרא עם ראש השנה לאילנות עיין ר"ה טו, ב.

התחלת לימוד מסכת מגילה

החת"ס נהג בכל שנה להתחיל ללמוד מסכת מגילה בט"ו בשבט ולסיימה בפורים לקיים מה שנאמר (אסתר ח טו) "ליהודים היתה אורה – אורה זו תורה ו"שמחה" זה יו"ט, ויש בה ל' דפים כדי לסיימה בפורים. [ובשנה מעוברת מתחילים ללמוד מפורים קמן].

להערות והארות י. לב ראב"ד 5 אלעד 052-7668608 לקבלת העלון

במייל: lev17382@gmail.com

ניתן לקבל עלונים שיצאו בשנים קודמות **בענין ט"ו בשבט** שבת